

Research Paper

Presenting a Model of Urban Furniture in improving the Quality of Life In the 2nd district of Tehran with Emphasis on Socio-Cultural Aspects **Hamideh Kasiri Bidhendi¹, Simin Armaghan^{2*}, Bahram Azadbakht³**

1. PhD student, Department of Geography and Urban Planning, Islamic Azad University, Yadegar Imam Khomeini (RAH) Shahr-e-Rey Branch, Tehran, Iran.
2. Associate Professor, Department of Geography and Rural Planning, Islamic Azad University, Yadegar Imam Khomeini (RAH) Shahr-e-Rey Branch, Tehran, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Natural Geography, Islamic Azad University, Yadegar Imam Khomeini (RAH) Shahr-e-Rey Branch, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

PP: 532-548.

Use your device to scan and
read the article online

Keywords:

*Urban Furniture, Urban
Design, District 2,
Tehran City.*

Abstract

Urban furniture is one of the prominent components in urban design and planning and as a part of the whole city, it defines the identity and urban structure and is one of the main communication tools of urban management with citizens, so that this optimal urban furniture design plays an effective role in increasing the quality of life in It has areas of urban studies. Emphasizing the various aspects of urban furniture in order to improve the quality of life, especially the socio-cultural aspects, is very important. Therefore, the aim of the current research is to provide a model of urban furniture in improving the quality of life in the 2nd district of Tehran, emphasizing cultural and social aspects. The research method governing the research is applied in terms of purpose and in terms of research methodology it is based on descriptive-analytical method and field observations. The research findings have been made using Spss software and numerous statistical tests based on factor analysis, correlation and regression, and the results of these findings indicate the existence of a relationship between cultural and social dimensions and the mutual influence of these two dimensions. The results of the research showed that urban environments are centers for the gathering of people and creating social interactions, and that nowadays urban furniture is an effective factor for increasing the quality of life; So that it can bring acceptable results and it is very important to pay attention to them in urban contexts. Therefore, in order to improve the quality of life, it is necessary and necessary to pay attention to an integrated management with a participation-oriented approach.

Citation: Kasiri Bidhendi, H, Armaghan, S, Azadbakht, B .(2024). **Presenting a Model of Urban Furniture in improving the Quality of Life In the 2nd district of Tehran with Emphasis on Socio-Cultural Aspects** .Geography (Regional Planning), 13(53), 532-548.
DOI: 10.22034/jgeoq.2024.444371.4096

* **Corresponding author:** Simin Armaghan, **Email:** s.armaqan@yahoo.com

Copyright © 2024 the Authors. Published by Qeshm Institute. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Urban furniture is one of the prominent components in urban design and planning, and as a part of the whole city, it defines the identity and urban structure and is one of the main tools of communication between urban management and citizens, which functions such as determining the direction and providing information to citizens. , are in charge of providing regulations, protection, rest, etc. The importance of this category in today's urban world is to such an extent that all groups and specialties, especially urban planning in the field of providing and designing urban furniture, are asked for help in order to establish the comfort and peace of the citizens. Urban furniture of a city is very important as one of the most tangible and

accessible elements of urban spaces. District 2 of Tehran Municipality is one of the largest urban areas of Tehran. This area has many extra-urban uses (commercial buildings, gardens, Imamzadeh, etc.) Due to the existence of such uses, the volume of traffic and travel within the city to region 2 is very high; Therefore, in the discussion of the concept of suitable urban furniture, it is important to choose a movement path that is qualified and attractive with various views along the path. Therefore, in this research, it is necessary to pay attention to the concept of urban furniture in order to improve the quality of the environment and increase the sensory-visual richness of the region, in order to design suitable urban furniture.

Methodology

The research method that governs the research is the mixed method (quantitative-qualitative) and in terms of the purpose, it is an applied research type. The collection of research data has been done in library form and through survey studies and review of theoretical research literature. The output of the collected data was done in the form of content analysis by distributing questionnaires among 30 university specialists and experts. Questionnaires of the quantitative section were distributed among 200 residents of the 2nd district of

Tehran based on Morgan's table by simple random sampling. Friedman test and t-test were used in order to rank the criteria and indicators of the respondents to the questionnaire of the current research, and in the next step, the data was analyzed using the content analysis method. Finally, at the end, by using SMART PLS software, a suitable model of urban furniture in region 2 was presented.

Results and Discussion

In this section, we measured the correlation between different dimensions of the research with the Pearson method. In this method, the obtained significance coefficient is more than 0.05, it can be said that there is no significant relationship between the two variables. If this coefficient is between 0.01 and 0.05, a correlation coefficient can be defined for two variables. The correlation coefficient obtained in this interval will

be correct with a probability of 95%. In order to measure the indicators of urban furniture in order to increase the quality of life in the two cities of Tehran, through interviews and questionnaires, urban experts and residents were surveyed, and then the components of the questionnaires were investigated through statistical tests. Stepwise regression method was used to identify and determine the most important and

effective factors of urban furniture in line with the quality of life. Here, a total of 2 indicators are considered to determine the most important predictor. Based on this, urban furniture in line with the quality of life is considered as a variable dependent on 3 factors, which the results of their investigation and study have shown in the framework of regression analysis. Stepwise regression method was used to identify and determine the most important and effective factors of urban furniture in line with the quality of life. Here, a total of 2 indicators are considered to determine the most

important predictor. Based on this, urban furniture in line with the quality of life is considered as a variable dependent on 3 factors, which the results of their investigation and study have shown in the framework of regression analysis. The total of these 15 indicators explains 172.08% of the variance of urban furniture in terms of the quality of life in the study area, and then according to the result obtained from the SMART PLS software, a value of 0.119 was obtained, which is higher than 0.08, which is appropriate. This model is confirmed using the SMRM test.

Conclusion

In general, the city is a living entity that consists of coherent and sometimes discrete systems and networks of interconnected spaces that offer various visual qualities. These related spaces in such a combination are perceived in a visual sequence. In total, these perceptions form many views of a collection in the observer's mind and diversify the values of the urban landscape in dynamic dimensions. Today, in the developed world, cities act as competing companies that try to acquire a greater share of the capital market, outstanding talents and global attention. The results showed that urban furniture

elements do not have the necessary proportion with the uses established in the area. Most of the elements of urban furniture are facing shortages to meet the needs of users. In locating and installing urban elements, less attention has been paid to complying with standards. In the studied area, it is observed that the elements of urban furniture lack the necessary efficiency for citizens. Supervision of the design, construction and location of urban elements by city officials has been very weak.

References

1. Arthur, L.M. Daniel, T.C. & Boster, R.S. (2010), Scenic assessment: An overview. *Landscape Planning*, 4.
2. Bulut, Yahya & Omer Atabeyogh. (2007). Urban Furniture in Historical Urban Structure & Usage Culture: Erzurum City Case", Landscape Architecture Department, Agricultural Faculty, Ataturk University, Erzurum, Turkey.
3. Chesher, C., Hanchard, M., Humphry, J., Merrington, P., Gangneux, J., Joss, S., & Wessels, B. (2023). Discovering smart: Early encounters and negotiations with smart street furniture in London and Glasgow. *Digital Geography and Society*, 4, 100055.
4. Ebrahimi, Mahdi. (2023). A reflection on the design of urban furniture, a case study: investigation of benches

- installed in the sidewalks of Sabzevar city, *Journal of Architecture*, No. 27:40-53 [In Persian].
5. Ghorbani, Yasman, Safari, Hossein. (2019). the impact of urban furniture on the vitality of citizens (case example: Bandar Anzali Boulevard), *Journal of Architecture*, winter 2019, No. 17:176-183 [In Persian].
 6. Inanlu, Seyyed Mohammad Salman. (2021). The influence of elements, furniture and urban design on the citizens' view of the urban environment, modern researches of geographical sciences, architecture and urban planning, winter 2021, fourth year, number 35:25-36 53 [In Persian].
 7. Kilini, Mamqani, Nasser, Farhoudi, Morteza. (2017). Universal principles of design: example-based guidelines in urban furniture design, publications of Tehran City Beautification Organization, first edition [In Persian].
 8. Li, H. (2017). Design of multimedia teaching platform for Chinese folk art performance based on virtual reality technology. *International Journal of Emerging Technologies in Learning* (Online), 12(9), 28.
 9. Mortezaei, Seyedreza, Asl Fallah, Mehdi. (2012). Design basics in urban beautification, publications of Tehran City Beautification Organization, first edition [In Persian].
 10. Pakzad, Jahanshah. (2005). A Guide to Designing Urban Spaces in Iran, Payam Sima Design and Publishing Company, Tehran [In Persian].
 11. Qanawati, Sepideh Raisi, Moghli, Marzieh, Afifi, Mohammad Ibrahim. (2023). Investigating the role of urban furniture in improving the quality of the urban environment (Case example: Bandar Abbas city), *Applied Research Journal of Geographical Sciences*, Volume 23, Number 71: 167-182 Tehran [In Persian].
 12. Sakib, M. N., Kabir, G., & Ali, S. M. (2024). A life cycle analysis approach to evaluate sustainable strategies in the furniture manufacturing industry. *Science of the Total Environment*, 907, 167611.
 13. Tehran Region 2 Municipality website at <https://www.Region2tehran.ir> [In Persian].
 14. Teymourian, Katayoun, Zivyar, Parvaneh. (2012). Survey and study of the satisfaction of urban furnishing standards (case: district 2, Region 2 of Tehran city), *scientific-research journal of the Geographical Society of Iran*, year 11, number 37, summer 2012: 289- 304 [In Persian].
 15. Tovakolan, Ali, Arjmandifar, Samira (2022). The role of urban furniture in choosing a tourist destination (case study: Taleghan city), Volume 3, Number 3, Serial Number 9, Azar 1401: 1-190 [In Persian].
 16. Zou, W., Li, Z., & Sun, D. (2022). The teaching content of Shanghai style furniture design for Chinese art design speciality. *Heliyon*, 8(11).
 17. Zou, H., Liu, M., Luan, Y., Xie, Q., Cheng, Z., Zhao, G., ... & Yu, L. (2017). Pattern of novel object exploration in cynomolgus monkey *M. acaca fascicularis*. *Journal of Medical Primatology*, 46(2):19-24.
 18. Zheng, S., Wang, L., Liu, Y., & Zhang, R. (2015). A simulated annealing algorithm for university course timetabling considering travelling distances. *International Journal of Computing Science and Mathematics*, 6(2): 139-151.
 19. Zarnishani Asl, Tarlan (2022).- Evaluation of the performance of urban furniture in improving the quality of environmental graphics (case study: Sadeghieh neighborhood of Tehran), *Journal of Urban and Regional Policy*, summer

2022, Volume 1, Number 2: 38 to

51 [In Persian].

مقاله پژوهشی

ارائه الگوی مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت زندگی منطقه ۲ تهران با تأکید بر ابعاد فرهنگی - اجتماعی

حمیده کثیری بیدهندی - دانشجوی دکتری گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

سیمین ارمغان* - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
بهرام آزاد بخت - استادیار گروه جغرافیای طبیعی، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
شماره صفحات: ۵۳۲-۵۴۸ از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید 	مبلمان شهری ازجمله مؤلفه‌های مطرح در طراحی و برنامه‌ریزی شهری و به عنوان جزئی از کل شهر، تعریف‌کننده هویت و ساختار شهری و از اصلی‌ترین ابزارهای ارتباط مدیریت شهری با شهروندان است به نحوی که این طراحی مبلمان شهری بهینه نقشی مؤثر برافزایش کیفیت زندگی در حوزه‌های مطالعات شهری دارد. تأکید بر روی ابعاد مختلف مبلمان شهری در راستای ارتقا کیفیت زندگی بالأخص ابعاد فرهنگی-اجتماعی دارای اهمیت بسزایی است. لذا هدف پژوهش حاضر ارائه الگوی مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت زندگی منطقه ۲ تهران با تأکید بر ابعاد فرهنگی-اجتماعی است. روش تحقیق حاکم بر پژوهش از حیث هدف کاربردی و از حیث روش‌شناسی تحقیق مبتنی بر روش توصیفی-تحلیلی و مشاهدات میدانی می‌باشد. یافته‌های تحقیق با استفاده از نرم‌افزار Spss و آزمون‌های آماری متعدد بر اساس تحلیل عاملی، همبستگی و رگرسیون صورت گرفته است که نتایج این یافته‌ها حاکی از وجود ارتباط بین ابعاد فرهنگی و اجتماعی و تأثیر متقابل این دو بعد بر هم می‌باشد. نتایج تحقیق نشان داد که محیط‌های شهری مراکزی برای تجمع انسان‌ها و ایجاد تعاملات اجتماعی می‌باشند که امروزه مبلمان شهری عاملی مؤثر برای افزایش کیفیت زندگی است؛ به طوری که می‌تواند نتایج قابل قبولی به همراه داشته باشد و توجه به آن‌ها در بافت‌های شهری از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. لذا در راستای بالا بردن کیفیت زندگی محدوده توجه به مدیریتی یکپارچه با رویکرد مشارکت محوری لازم و ضروری است.

واژه‌های کلیدی:

مبلمان شهری، طراحی شهری، منطقه ۲، شهر تهران.

استناد: کثیری بیدهندی، حمیده؛ ارمغان، سیمین و آزادبخت، بهرام. (۱۴۰۲). ارائه الگوی مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت زندگی منطقه

۲ تهران با تأکید بر ابعاد فرهنگی-اجتماعی. فصلنامه جغرافیا (برنامه‌ریزی منطقه‌ای)، ۱۳(۵۳)، ۵۳۲-۵۴۸.

DOI: 10.22034/jgeoq.2024.444371.4096

مقدمه

یکی از مهم‌ترین نیازهای انسان که باید در بستر زندگی شهری به آن پاسخ گفته شود، نیاز به زیست اجتماعی است. شهرهای برخوردار از محیط بصری مطلوب قادرند تا با وسعت بخشیدن به تجربه زیباشناختی شهروندان، موجبات ارتقاء تصویر ذهنی جامعه از خویش و تقویت غرور مدنی آنان را فراهم سازند (Li, 2017: 18). محیط بصری شهرها از طریق نظام پیچیده‌ای از نشانه‌ها، ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جوامع خویش را به منصفه ظهور می‌رسانند. در فرآیند تعامل میان انسان و شهر، محیط بصری به مثابه فصل مشترک این دو، زمینه ادراک، اصلی‌ترین دریافت‌های شناخت و ارزیابی محیطی شهروندان و بازدیدکنندگان را فراهم می‌آورد (Zou, 2017: 19).

مبلمان شهری از جمله مؤلفه‌های مطرح در طراحی و برنامه‌ریزی شهری و به عنوان جزئی از کل شهر، تعریف‌کننده هویت و ساختار شهری و از اصلی‌ترین ابزارهای ارتباط مدیریت شهری با شهروندان است که وظائفی چون تعیین جهت و ارائه اطلاعات به شهروندان، ارائه مقررات، حفاظت، استراحت و ... را بر عهده دارند. اهمیت این مقوله در دنیای شهرنشین کنونی، تا حدی است که از تمامی گروه‌ها و تخصص‌ها علی‌الخصوص برنامه‌ریزی شهری در زمینه تأمین و طراحی مبلمان شهری، جهت برقراری آسایش و آرامش شهروندان کمک گرفته می‌شود از این رو آگاهی از نوع ادراک ناظر فضا از جنبه‌های عینی محیط، که به آن ادراک محیطی گویند، در فرآیند ساماندهی و مدیریت بصری شهری جایگاه ویژه‌ای دارد. مبلمان شهری یک شهر به عنوان یکی از ملموس‌ترین و در دسترس‌ترین عناصر تشکیل‌دهنده فضاهای شهری از اهمیت فراوانی برخوردار است و تأثیر بسیاری در ساماندهی شهر دارد و باعث بالا رفتن کیفیت استفاده شهروندان از فضاهای عمومی شهری می‌شود (Zeng et al, 2015: 139).

این عناصر به لحاظ کاربردی به طور مستقیم با شهروندان در ارتباط بوده و طبعاً در زمینه‌های طراحی، ساخت و نصب، عوامل خاصی بر آن‌ها تأثیر خواهد داشت. منطقه ۲ شهرداری تهران یکی از بزرگ‌ترین مناطق شهری تهران است. این منطقه دارای کاربری‌های فراشهری (ساختمان‌های تجاری، بوستان، امامزاده و...) بسیاری است. به دلیل وجود چنین کاربری‌هایی حجم تردد و مسافرت درون شهری به منطقه ۲ بسیار زیاد است؛ به همین خاطر در بحث مفهوم مبلمان شهری مناسب انتخاب یک مسیر حرکتی واجد شرایط و خصوصیتی جذاب دارای اهمیت دارد. لذا در این پژوهش لزوم توجه به مفهوم مبلمان شهری در راستای ارتقاء کیفیت محیط و افزایش غنای بصری منطقه، جهت طراحی مبلمان شهری مناسب موردتوجه واقع شده است. در راستای موضوع و ضرورت تحقیق سؤالات تحقیق بدین صورت شکل می‌گیرند:

- شناسایی ابعاد مؤثر بر مبلمان شهری و تأثیر بر روی کیفیت زندگی محدوده؛
- ارائه الگوی مبلمان شهری در راستای ارتقاء کیفیت محیطی بهتر با توجه به قابلیت‌های محیطی.

پیشینه پژوهش

در باب موضوع پژوهش تاکنون تحقیقات متعددی در جهان و ایران کار شده است که در زیر به اهم آن‌ها اشاره می‌کنیم: ساکیب و همکاران^۲ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان "رویکرد تحلیل چرخه عمر برای ارزیابی استراتژی‌های پایدار در صنعت تولید مبلمان" به ارزیابی چرخه زندگی که نقش مهمی در ارزیابی پایداری به‌ویژه در حوزه طراحی سازگار با محیط‌زیست و تولید سازگار با محیط‌زیست در بخش مبلمان دارد، پرداختند. نتایج نشان داد که بخش قابل توجهی از تأثیرات زیست‌محیطی، از جمله مصرف منابع، تولید زباله و انتشار در کل زنجیره ارزش نادیده گرفته می‌شود. این پژوهش استراتژی‌هایی را برای صنعت مبلمان شهری پیشنهاد داده است (ساکیب و همکاران، ۲۰۲۴).

². Sakib et al

چشر و همکاران^۳ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان "رویکردی هوشمند: تعاملات اولیه و مذاکراتی درباره مبلمان خیابانی هوشمند در لندن و گلاسکو" به تحلیل این می‌پردازند که چگونه مبلمان خیابانی هوشمند توسط گروه‌های اجتماعی مربوطه ساخته می‌شود که هر کدام دارای علایق، اشکال قدرت و معانی متفاوتی هستند. هوشمندی نه تنها با فن‌آوری‌های پیشرفته، بلکه با دستور کار نئولیبرالی مشارکت خصوصی و دولتی که نوید دگرگونی‌های شهری را می‌داد، مانند دستگاه‌های رایگان برای شوراها و شهروندان درازای دسترسی به فضای تبلیغاتی یا حمایت مالی در مکان‌های عمومی، مرتبط شد. این تحقیق طراحی، استفاده و حاکمیت انواع جدید مبلمان خیابانی هوشمند را با استفاده از روش‌های ترکیبی، از جمله تجزیه و تحلیل اسناد، متون تبلیغاتی و نظارتی، مشاهدات سایت این دستگاه‌ها و ... مورد بررسی قرار داده است (چشر و همکاران، ۲۰۲۳).

زوو و سان^۴ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان "محتوای آموزشی طراحی مبلمان به سبک شانگ‌های برای تخصص طراحی هنر چینی" به طراحی مبلمان سبک در سیستم آموزشی و ارائه تجربیات دانشجویان به منظور بهبود کیفیت کار پرداختند. نتایج نشان داد کاوش در ارزش عملی فرهنگ و طراحی جدید، تقلیدی از سبک هنر سنتی نیست، بلکه بازسازی و طراحی مجدد بر اساس فرهنگ‌های مدرن است (زوو و سان، ۲۰۲۲).

قنواتی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان "بررسی نقش مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت محیط شهری (نمونه موردی: شهر بندرعباس)" به بررسی نقش مبلمان شهری در راستای ارتقاء کیفیت محیط شهری، شهر بندرعباس به روش توصیفی - تحلیلی پرداختند. گردآوری اطلاعات با استفاده از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی صورت گرفت. جامعه آماری این پژوهش را شهروندان شهر بندرعباس تشکیل دادند که تعداد ۳۸۴ نفر از آن‌ها با استفاده از فرمول کوکران انتخاب و پرسشنامه پژوهش به روش تصادفی ساده بین آن‌ها توزیع شد. پرسشنامه پژوهش محقق ساخته بود که روایی آن به صورت صوری و ظاهری به تأیید خبرگان رسید و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ تأیید شد. به منظور دستیابی به اهداف پژوهش، از آزمون‌های آماری T تک نمونه‌ای و رگرسیون خطی ساده در محیط نرم‌افزار Spss استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که مبلمان شهری بندرعباس از نظر تناسب و زیبایی، توزیع مطلوب و رضایت شهروندان از مبلمان شهر بندرعباس در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. بررسی فرضیه‌های پژوهش نشان داد که مبلمان شهری بر کیفیت محیط شهری و مؤلفه‌های آن یعنی زیباسازی محیط، ایجاد محیط مناسب، فعالیت‌های اجتماعی و افزایش سرزندگی محیط شهری تأثیر مثبت و معناداری دارد (قنواتی و همکاران، ۱۴۰۲: ۱۶۷).

ابراهیمی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان "تأملی بر طراحی مبلمان شهری (مطالعه موردی: بررسی نیمکت‌های نصب‌شده در پیاده‌روهای شهر سبزوار)" با تأمل بر مبلمان شهری و بیان ساختار آن به مطالعه و تحلیل موردی این موضوع در شهر سبزوار پرداخت. جهت انجام پژوهشی جامع و سامانمند، موضوع مورد نظر در پنج حوزه ساختاری، عملکردی، کالبدی، فرهنگی و اقلیمی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که نیمکت‌های نصب‌شده از لحاظ ساختاری قابل قبول، اما از لحاظ عملکردی، کالبدی، فرهنگی و اقلیمی نامناسب می‌باشند. این مسئله نشان‌دهنده ضعف طراحی و توجه صرف به کمیت و عدم توجه به کیفیت در طراحی این نیمکت‌ها است (ابراهیمی، ۱۴۰۲: ۴۰).

توکلان و ارجمندی فر (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان "نقش مبلمان شهری در انتخاب مقصد گردشگری (مطالعه موردی: شهرستان طالقان)" به بررسی نقش مبلمان شهری در انتخاب مقصد گردشگری شهرستان طالقان با روش توصیفی-تحلیلی به شیوه‌ی کتابخانه‌ای و میدانی پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد، مبلمان شهری و ارائه خدمات شهری مناسب و باکیفیت نقش

³. Chesher et al
⁴. Zou & Sun

بسیار مهمی در انتخاب مقصد گردشگری و ایجاد رضایت در گردشگران ورودی به شهرهای مقصد گردشگری دارد. در ارتباط با شهرستان طالقان، این شهرستان می‌تواند با بازنگری در ساماندهی مبلمان شهری و هدفمند نمودن جانمایی مبلمان شهری در راستای افزایش جذب گردشگر بر جذابیت‌های خود افزوده و در جهت ایجاد محیطی جذاب، جایگاه گردشگری خود را در سطح منطقه ارتقاء بخشد (توکلان و ارجمندی فر، ۱۴۰۱: ۱۲۰).

زرنشانی اصل (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان "ارزیابی عملکرد مبلمان شهری در بهبود کیفیت گرافیک محیطی (مورد مطالعه: محله صادقیه تهران)" به ارزیابی عملکرد مبلمان شهری در بهبود کیفیت گرافیک محیطی محله صادقیه تهران پرداخت. یافته‌های پژوهش از آزمون‌های آماری در قالب نرم‌افزار SPSS برای بررسی عوامل مؤثر بر مبلمان شهری در بهبود کیفیت گرافیک محیطی استفاده شد. در تحلیل یافته‌های پژوهش عوامل مؤثر بر عملکرد مبلمان شهری مانند عوامل کالبدی (۱۰ گویه)، عوامل اقتصادی (۸ گویه) و عوامل اجتماعی (۸ گویه) استفاده شده است. به منظور بررسی رابطه بین معیارها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد بین دو معیار اجتماعی و اقتصادی با اطمینان ۹۵٪ همبستگی مستقیم وجود دارد. در محاسبه همبستگی بعد اقتصادی و کالبدی از آنجا که سطح معناداری رابطه بین این دو معیار از ۰۰۱ کمتر بود؛ بنابراین می‌توان گفت بین بعد اقتصادی و کالبدی با اطمینان ۹۹٪ رابطه وجود دارد. نتایج محاسبه رگرسیون چند متغیره بین متغیر مستقل و متغیر وابسته نشان داد که رابطه خطی بین متغیر مستقل و وابسته وجود دارد (زرنشانی اصل، ۱۴۰۱: ۳۸).

اینانلو (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان "تأثیر المان‌ها، مبلمان و طراحی شهری بر دیدگاه شهروندان نسبت به محیط شهری" به صورت مروری به تعریف نظری از المان‌ها، مبلمان و طراحی شهری و انواع آن‌ها، تأثیرشان بر دیدگاه شهروندان نسبت به محیط شهری پرداخت. با بررسی مقالات مختلف در این زمینه، می‌توان گفت که المان‌ها و مبلمان شهری می‌توانند تأثیر شگرفی در تقویت دیدگاه شهروندان داشته باشد و این خود می‌تواند باعث سرزندگی و بالا بردن روحیه مردم و پیرو آن، افزایش کیفیت زندگی گردد. در نهایت به کلیه ارگان‌های مربوطه و متخصصان در زمینه طراحی المان‌ها و مبلمان شهری پیشنهاد می‌شود؛ که با بهره‌گیری از متد روز دنیا، اقدام به زیباسازی شهر نموده و از این طریق شهر خود را بیش‌ازپیش مورد توجه مسافران و توریست‌ها قرار داده و همچنین موجب تقویت روحیه شهروندان ساکن در آن شوند (اینانلو، ۱۴۰۰: ۲۵).

قربانی و صفری (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان "تأثیر مبلمان شهری بر سرزندگی شهروندان (نمونه موردی: بلوار بندرانزلی)" به بررسی نقش سرزندگی بر جایگاه مبلمان شهری در بلوار شهر بندرانزلی از دیدگاه شهروندان با روش توصیفی-تحلیلی پرداختند. برای روایی و پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ و برای آزمون فرضیه‌ها از آزمون فریدمن در نرم‌افزار SPSS استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که میان مؤلفه‌های سرزندگی و جانمایی مبلمان شهری رابطه مستقیم برقرار است. با توجه به نقش و اهمیت مبلمان در زیباسازی و منظر شهری و دید و نظر روبه‌دریا و فعالیت‌های بندری به ارائه پیشنهادها و راه‌حل‌های اجرایی جهت سرزندگی بیشتر در این فضای شهری پرداخته شد (قربانی و صفری، ۱۳۹۹: ۱۷۶).

مبانی نظری

مبلمان واژهٔ فرانسوی به معنای مجموعه اثاثیه و دکوراسیون یک محل است. مبلمان شهری به مجموعه‌ای وسیعی از وسایل، اشیاء، دستگاه‌ها، نمادها و عناصری گفته می‌شود که چون در شهر و خیابان و در کل در فضای باز نصب شده‌اند و استفاده‌ی عمومی دارند، به این اصطلاح معروف شده‌اند (مرتضایی، ۱۳۹۲: ۲۰). به عبارتی دیگر عناصری مانند نیمکت‌ها، منابع نوری،

صندوق‌های پستی، سطل‌های زباله و ... که برای راحتی، آسایش و زیبایی بیشتر، ارائه اطلاعات، کنترل حرکت، ایجاد امنیت و رفاه کاربران در فضای شهری قرار داده شده‌اند، مبلمان شهری نام دارند (زنگی‌آبادی و تبریزی، ۱۳۸۳:۵).

در تعریفی دیگر مبلمان شهری عناصر ساختاری هستند که با وابسته بودن به نماهای فرهنگی شهرها و کشورها باهم متفاوت‌اند (Bulut & Atabeyogh, 2007:1). مبلمان شهری یک شهر به‌عنوان یکی از ملموس‌ترین و در دسترس‌ترین عناصر تشکیل‌دهنده فضاهای شهری از اهمیت فراوانی برخوردار است و تأثیر بسیاری در ساماندهی شهر دارد و باعث بالا رفتن کیفیت استفاده شهروندان از فضاهای عمومی شهری می‌شود (Zeng et al, 2015:139). این عناصر به لحاظ کاربردی به‌طور مستقیم با شهروندان در ارتباط بوده و طبعاً در زمینه‌های طراحی، ساخت و نصب، عوامل خاصی بر آن‌ها تأثیر خواهد داشت.

در باب کیفیت‌بخشی محیطی چگونگی یک‌چیز یا پدیده است که تأثیرات عاطفی، عقلانی خاصی بر انسان می‌گذارد (پاکزاد، ۱۳۸۴). مفهوم کیفیت، استناد به درجه مرغوبیت شیء، کالا و یا خدمات دارد (Arthur et al, 2010). این پدیده کلیت خصایص و ویژگی‌های نهفته در یک محصول و یا خدمات است که معرف قابلیت عرضه‌کنندگی و پاسخگویی به نیاز و انتظار تعریف‌شده است. عنصر کیفیت در محیط شهری پدیده‌ای نیست که به‌سادگی قابل اندازه‌گیری یا شناسایی باشد، لیکن شاید بتوان مفهوم آن را توسط مجموعه‌ای از عوامل مرتبط تشخیص داد (کلینی ممقانی و فرهودی، ۱۳۹۷).

به‌منظور شناسایی دقیق کیفیت‌های عرصه عمومی، باید عناصر سازنده و مؤلفه‌های کیفی عرصه عمومی شناسایی شود، چراکه مردم روزانه از عرصه‌های عمومی شهر، خیابان‌ها و محله‌ها و فضاهای اطراف محلی کار خود استفاده می‌کنند و خواه‌ناخواه کیفیت این فضاها بر زندگی روزانه آن‌ها و احساسی خوشایند آن‌ها از فضا تأثیرگذار است (ذکاوت و همکاران، ۱۳۹۳). بالاترین و شاید مشهورترین سطح مطالعه کیفیت‌بخشی صورت گرفته گزارش توسعه انسانی سازمان ملل متحد است که توسط سازمان توسعه انسانی در سال ۱۹۹۰ انجام گرفت و به‌طور متوالی توسعه پیدا کرد، تا جایی که به‌عنوان جامع‌ترین مطالعات در زمینه کیفیت زندگی مطرح شد. این مطالعه فرض می‌کرد ارتباط نزدیکی میان رشد اقتصادی و گسترش انتخاب‌های فردی وجود دارد (فتحی و همکاران، ۱۳۹۰).

کشورهای جهان در ابعادی چون جمعیت، ویژگی‌های جغرافیایی و قدرت نظامی و اقتصادی باهم تفاوت دارند؛ بنابراین تعاریف کیفیت زندگی در هر کشور متفاوت است. موضوع کیفیت زندگی از آغاز دهه ۱۹۹۰ به بعد در ادبیات نظری و مطبوعاتی توسعه اهمیت فوق‌العاده یافته است و مبنای تمایز و دسته‌بندی‌های نوین کشورها در سال‌های اخیر قرار گرفته است. شاخص‌های توسعه انسانی استانداردهای زندگی و مصرف در سه دهه اخیر تحولی در ادبیات توسعه از حیث چشم‌انداز به وجود آورده‌اند و همگی به‌نوعی با موضوعات کیفیت زندگی مرتبط هستند (پوراحمد و همکاران، ۱۳۹۷).

جدول ۱. شاخص‌های کیفیت‌بخشی محیطی از دیدگاه نظریه‌پردازان طراحی شهری

ملحوظ داشتن فعالیت‌ها مناسب پیش از توجه داشتن به نظم بصری محیط، استفاده از کاربری‌های مختلط چه به لحاظ نوع استفاده چه از نظر اینیه با سن‌های مختلف در یک ناحیه، توجه به عنصر خیابان، نفوذپذیر بودن بافت که به مفهوم پیشنهاد استفاده از بلوک‌های کوچک‌تر شهری، اختلاط اجتماعی و انطباق پذیر بودن فضاها.	جین جیکوبز (۱۹۶۱)
صدا، نور، دود، گردوغبار، میکرو اقلیم، خلوت فعالیت‌های ارزشمند و محیط‌های شناسایی محلی، تعامل اجتماعی.	اپلپارد و اوکاموت (۱۹۶۸)
باز بودن، راحتی، جذابیت، نگهداری، صدا و ارتباط آن‌ها با ساکنان محله‌شان.	انسینگ و مارانز (۱۹۶۹)
خطرات ترافیکی، استرس، صدا و آلودگی، خلوت، قلمرو خانه، همسایگی و ملاقات، شناسایی و دل‌بستگی.	اپلپارد و لینتل (۱۹۷۲)
دسترسی، سرزندگی، حس سازگاری، کنترل و نظارت، کارایی و عدالت.	کوئین لینچ (۱۹۸۱)
بالا بودن سطح بهداشت بر اساس شاخص‌های قابل قبول بهداشتی و قابلیت دسترسی برای کلیه ساکنین، بالا بودن کیفیت کالبدی محیط، مسکن، وجود محلات فعال و معنی‌دار، توانایی رفع نیازهای اولیه هر شهروند، وجود روابط اجتماعی در حد معقول، وجود اقتصاد متنوع و خودکفا، تنوع فعالیت‌های فرهنگی، الگوی متناسب شهرسازی.	پرفسور دوهل (۱۹۸۴)
سازگاری بصری، تنوع، نفوذپذیری، خوانایی، انعطاف‌پذیری، قابلیت شخصی‌سازی، هم‌چنین در سال ۱۹۹۰ سه معیار: کارایی	بنتلی و همکاران (۱۹۸۵)

از نظر مصرف انرژی، پاکیزگی و حمایت از حیات وحش بدان افزوده شد تا کاستی‌های آن را بپوشاند.

(منبع: مطالعات نگارندگان از نظریات مختلف؛ جین جیکوبز ۱۹۶۱، اپلیارد و اوکاموت ۱۹۶۸، انسینگ و مارانز ۱۹۶۹، اپلیارد و لیتل ۱۹۷۲، کوئین لینچ ۱۹۸۱، پرفسور دوهل ۱۹۸۴، بنتلی و همکاران ۱۹۸۵)

در تحلیل صورت گرفته طبق جدول (۱) می‌توان گفت اجزاء و عناصر متعددی در بحث مبلمان شهری در این پژوهش مورد- بررسی قرار می‌گیرند که بهترین اصول و معیارهای مرتبط که از نظریات دیگران استخراج شده است، موارد زیر را به صورت مختصر شرح می‌دهیم:

جین جیکوبز (۱۹۶۱): او در شاخص‌های کیفیت بخشی شهری با استفاده از کاربری‌های مختلط چه به لحاظ نوع استفاده، چه از نظر ابنیه با سبک‌های مختلف در یک ناحیه، توجه به عنصر خیابان، نفوذپذیر بودن بافت که به مفهوم پیشنهاد استفاده از بلوک‌های کوچک تر شهری، اختلاط اجتماعی و انطباق پذیر بودن فضاها بود، توجه کرده است.

اپلیارد و اوکاموت (۱۹۶۸): ایشان شناسایی محیط‌های خلوت و استفاده از محیط‌های دنج جهت فراغت خاطر در طراحی مبلمان شهری در راستای ارتقاء کیفیت محیط را پیشنهاد دادند.

انسینگ و مارانز (۱۹۶۹): ایشان جذابیت و رفاه یک محدوده را عامل اصلی رفاه حال ساکنین قلمداد نمودند.

اپلیارد و لیتل (۱۹۷۲): آن‌ها عوامل مخاطره آمیز محدوده که کیفیت محیط را رقم می‌زند از جمله خطرات ترافیکی، استرس، صدا و آلودگی و ... را مورد بررسی قرار دادند.

کوئین لینچ (۱۹۸۱): لینچ به دنبال برقراری نوعی آرامش نسبی بود که بحث امنیت را در قالب کنترل و نظارت و افزایش کارایی و عدالت مورد بررسی قرار داد، در دیدگاه او اصولاً تصویر ذهنی که یک فرد نسبت به محدوده دارد، دارای اهمیت بسزایی است.

پرفسور دوهل (۱۹۸۴): دوهل با مفهوم شهر سلامت محور در ادبیات برنامه ریزی شهری شناخته شد. ایشان توجه به عنصر شهرسازی اصولی و بهینه به همراه داشتن محیطی به دور از آلودگی، زیبایی شناسی شهری و انطباق با اصول و معیارهای سلامتی و بحث ایمنی در شهر بود.

بنتلی و همکاران (۱۹۸۵): آن‌ها سازگاری بصری، تنوع، انعطاف پذیری و توجه به معیارهای مصرف انرژی، حمایت، پاکیزگی و حتی حفظ محیط زیست را جهت ارتقاء محیط مد توجه قرار دادند.

روش تحقیق

روش تحقیق حاکم بر پژوهش روش آمیخته (کمی-کیفی) و به لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی است. گردآوری داده‌های تحقیق به صورت کتابخانه‌ای و از طریق مطالعات پیمایشی و مرور ادبیات نظری تحقیق صورت گرفته است. خروجی داده‌های جمع‌آوری شده در قالب روش تحلیل محتوا به صورت توزیع پرسش نامه در بین ۳۰ نفر از متخصصان و خبرگان دانشگاهی انجام شده است. پرسش نامه‌های بخش کمی بر اساس جدول مورگان در بین ۲۰۰ نفر از ساکنان منطقه ۲ تهران به روش نمونه گیری تصادفی ساده توزیع شد. یافته‌های تحقیق با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری متعدد بر اساس تحلیل عاملی، همبستگی و رگرسیون صورت گرفته است. در نهایت در پایان با استفاده از نرم افزار SMART PLS به ارائه الگوی مناسب مبلمان شهری منطقه ۲ پرداخته شد.

جدول ۲. ابعاد و گویه‌های تحقیق

ابعاد	گویه‌ها
اجتماعی	میزان حمایت از سرزندگی اجتماعی
	میزان حمایت از سلامتی و ایمنی اجتماعی در فضاهای منطقه
	میزان نقدپذیری و مسئولیت‌پذیری مدیران شهری
	میزان حمایت از مشارکت مردم در طرح‌های توسعه شهری
	میزان حمایت از شاخص‌های کیفیت زندگی منطقه
	میزان هم‌بستگی اجتماعی برای محافظت از منابع منطقه
	میزان حمایت از توانمندسازی مردم
	میزان مشارکت اجتماعی مردم در تجهیز مبلان شهری
فرهنگی	میزان حفاظت از زیست‌بوم‌ها و منابع اقتصادی منطقه
	میزان حمایت از منابع و چشم‌اندازهای طبیعی
	میزان سرمایه‌گذاری بر روی پروژه‌های کارآفرین در منطقه
	میزان حمایت از تجهیز وسایل موردنیاز مبلان شهری
	میزان دسترسی پایدار به خدمات حمل‌ونقل عمومی
	میزان امکانات و خدمات در تکافوی نیاز مردم
	میزان دسترسی به مبلان شهری پایدار برای همه اقشار جامعه

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

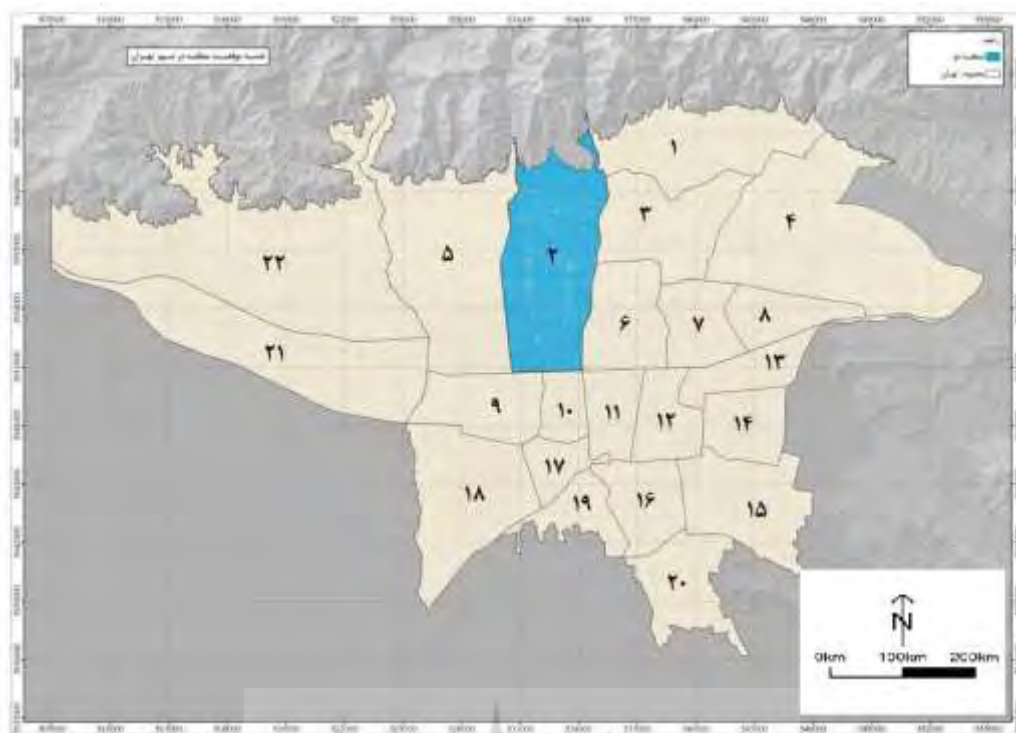
جدول ۳. پایایی و روایی نمونه

الفای کرونباخ	تعداد متغیر	بعد
۰/۸۲۲	۸	اجتماعی
۰/۸۱۶	۷	فرهنگی

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

محدوده مورد مطالعه

منطقه ۲ شهرداری تهران یکی از مناطق شهری تهران است که در شمال شرقی میدان آزادی؛ از غرب تا شمال غرب تهران ادامه دارد. این منطقه از جنوب به خیابان آزادی، از غرب به بزرگراه اشرفی اصفهانی و بزرگراه محمدعلی جناح و از شرق به بزرگراه شهید چمران محصور است. این منطقه، شامل محله‌های آریاشهر (صادقیه)، شهرآرا، گیشا، شهرک ژاندارمری، شهرک غرب، سعادت‌آباد، فرحزاد، طرشت و ... است (سایت شهرداری منطقه ۲ تهران، بازدید ۱۴۰۲/۱۱/۲۶). بر اساس بررسی‌های صورت گرفته در منطقه ۲ شهر تهران، فضاهای شهری دستخوش بی‌هویتی، نابسامانی فضایی-کالبدی و برنامه‌ریزی نامناسب هستند و تجهیزات آن‌ها از جمله مبلان شهری از شرایط لازم و ویژگی‌های موردنیاز کاربران برخوردار نیستند (تیموریان و زیویار، ۱۳۹۲: ۳۰۱).

شکل ۱. محدوده مورد مطالعه تحقیق (منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

بحث و یافته‌های تحقیق

در این بخش همبستگی بین ابعاد مختلف پژوهش را با روش پیرسون مورد سنجش قرار می‌دهیم. در این روش ضریب معناداری به دست آمده بیش از ۰/۰۵ باشد می‌توان گفت بین دو متغیر رابطه معناداری وجود ندارد. در صورتی که این ضریب بین ۰/۰۱ تا ۰/۰۵ باشد می‌توان برای دو متغیر ضریب همبستگی تعریف کرد.

ضریب همبستگی به دست آمده در این بازه با احتمال ۹۵٪ صحیح خواهد بود. در صورتی که ضریب معناداری رابطه بین دو متغیر کمتر از ۰/۰۱ باشد، میزان ضریب همبستگی بین آن‌ها با احتمال ۹۹٪ صحیح است. در روش پیرسون اگر ضریب همبستگی به دست آمده مثبت باشد رابطه بین دو مؤلفه مستقیم و اگر منفی باشد، رابطه بین دو مؤلفه معکوس است. در جداول مورد بررسی اعدادی که همراه با * آمده‌اند ضریب همبستگی بین دو متغیر مربوطه، در سطح ۰/۰۵ (۹۵٪ اطمینان) معنادار است؛ و در صورتی که عدد همراه با ** بیان شده باشد ضریب همبستگی در سطح ۰/۰۱ (۹۹٪ اطمینان) معنادار است.

جدول ۴. همبستگی بین ابعاد مختلف

ابعاد	ضریب همبستگی و سطح معناداری	فرهنگی	اجتماعی
فرهنگی	ضریب همبستگی	۰.۵۱۸**	۱
	سطح معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
	تعداد مشاهدات	۳۸۴	۳۸۴
اجتماعی	ضریب همبستگی	۱	۰.۵۱۸**
	سطح معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
	تعداد مشاهدات	۳۸۴	۳۸۴

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

بین این دو معیار ضریب همبستگی (0.518^{**}) و سطح معناداری رابطه 0.000 است. از آنجاکه سطح معناداری رابطه بین این دو معیار از 0.01 کمتر است؛ بنابراین می‌توان گفت بین بعد فرهنگی و اجتماعی با اطمینان 99% رابطه وجود دارد. در مورد این دو معیار می‌توان گفت ارتقاء سطح کیفیت محیط در محدوده مورد مطالعه با احتمال 99% موجب بهبود وضعیت طراحی و مبلمان شهری خواهد شد.

ارزیابی شاخص‌های فرهنگی-اجتماعی مبلمان شهری در راستای ارتقا کیفیت محیط

جهت سنجش شاخص‌های مبلمان شهری در راستای افزایش کیفیت زندگی در منطقه دو شهر تهران از طریق مصاحبه و پرسشنامه از متخصصان و خبرگان شهری و سپس ساکنان منطقه نظرسنجی به عمل آمده و سپس از طریق آزمون‌های آماری پژوهش به بررسی مؤلفه‌های پرسشنامه‌ها پرداخته شده است.

برای سنجش آلفای کرونباخ هر یک از متغیرهای تحقیق، سؤالات مربوط به هر متغیر را در فرمول برای تعیین قابلیت اعتماد نتایج قرار داده‌ایم و نتیجه را از طریق نرم‌افزار SPSS مورد محاسبه قرار داده‌ایم. بر اساس محاسبات انجام شده میزان آلفای کرونباخ به علت آنکه بیش از 0.7 می‌باشد، مورد تأیید است. آلفای کرونباخ برای کلیه سؤالات این تحقیق عدد 0.786 به دست آمده است و از آنجایی که این عدد بزرگ‌تر از 0.7 می‌باشد، پایایی تحقیق در حد بالایی تأیید می‌شود.

جدول ۵. میانگین عملکرد مبلمان شهری در راستای افزایش کیفیت زندگی در فضاهای شهری

ابعاد	گویه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد
اجتماعی	میزان حمایت از سرزندگی اجتماعی	۲.۶	۲.۴۹
	میزان حمایت از سلامتی و ایمنی اجتماعی در فضاهای منطقه	۲.۴	۲.۳۲
	میزان نقدپذیری و مسئولیت‌پذیری مدیران شهری	۲.۷	۲.۳۵
	میزان حمایت از مشارکت مردم در طرح‌های توسعه شهری	۲.۶	۳.۱۴
	میزان حمایت از شاخص‌های کیفیت زندگی منطقه	۲	۲.۷۳
	میزان همبستگی اجتماعی برای محافظت از منابع منطقه	۳.۸	۲.۶۷
	میزان حمایت از توانمندسازی مردم	۳.۱	۲.۳۵
	میزان مشارکت اجتماعی مردم در تجهیز مبلمان شهری	۲.۳	۲.۲۳
	میزان حفاظت از زیست‌بوم‌ها و منابع اقتصادی منطقه	۲.۷	۲.۱۵
فرهنگی	میزان حمایت از منابع و چشم‌اندازهای طبیعی	۳.۳	۲.۹۵
	میزان سرمایه‌گذاری بر روی پروژه‌های کارآفرین در منطقه	۲.۴	۲.۴۶
	میزان حمایت از تجهیز وسایل مورد نیاز مبلمان شهری	۲.۹	۲.۳۳
	میزان دسترسی پایدار به خدمات حمل‌ونقل عمومی	۲.۶	۲.۳۶
	میزان امکانات و خدمات در تکافوی نیاز مردم	۲.۹	۲.۳۴
	میزان دسترسی به مبلمان شهری پایدار برای همه اقشار جامعه	۲.۹	۲.۱۵

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

جدول ۶. محاسبه ضریب همبستگی پیرسون

شاخص‌ها	ضریب همبستگی پیرسون	P-VALUE
اجتماعی	0.712	0.000
فرهنگی	0.611	0.000

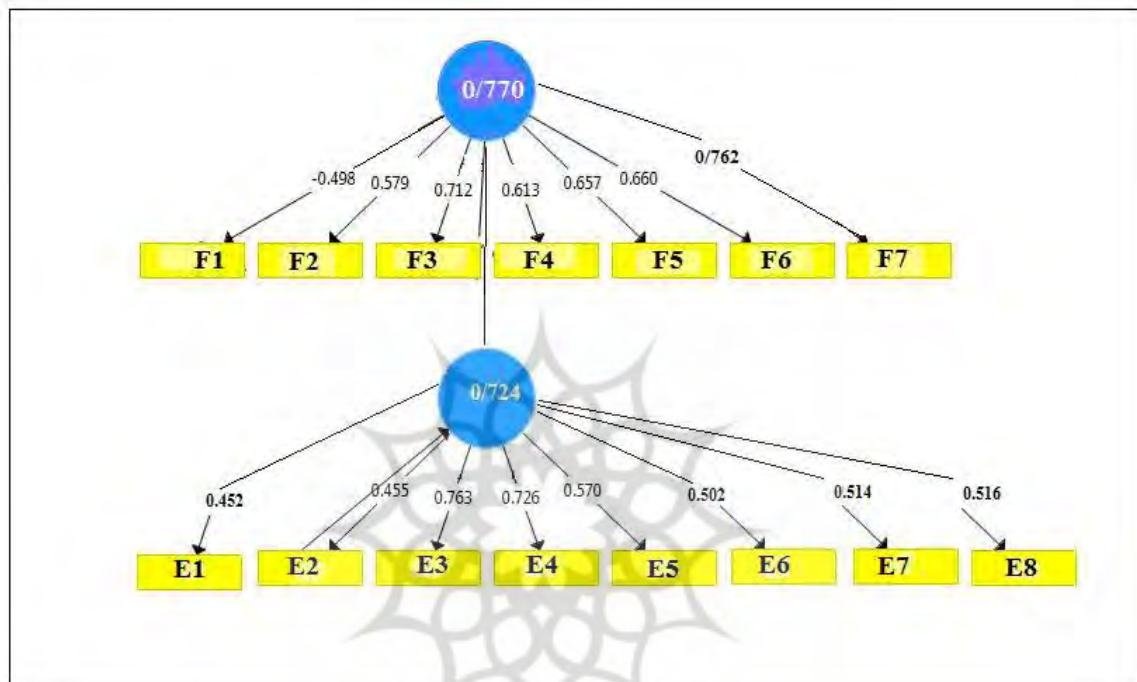
(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

برای شناسایی و تعیین مهم‌ترین و اثرگذارترین عوامل مبلمان شهری در راستای کیفیت زندگی از روش رگرسیون گام‌به‌گام استفاده شده است. در اینجا مجموع ۲ شاخص برای تعیین مهم‌ترین پیش‌بینی کننده در نظر گرفته شده‌اند که نتایج بررسی و مطالعه آن‌ها در چارچوب تحلیل رگرسیون نشان داده شده است.

مجموع این ۱۵ شاخص ۱۷۲.۰۸ درصد واریانس مبلمان شهری در راستای کیفیت زندگی در محدوده مطالعه را تبیین می‌کند. با توجه به نتایج حاصله می‌توان گفت عوامل فرهنگی و اجتماعی قابلیت بیشتری نسبت به سایر عوامل در پیش‌بینی مبلمان شهری در راستای کیفیت زندگی منطقه دو تهران را دارد.

ارائه مدل تحقیق در نرم‌افزار SMART PLS

پس از وارد کردن اطلاعات در نرم‌افزار SMART PLS اقدام به انجام آزمون‌ها جهت تأیید مدل می‌نماییم.

شکل ۲. مدل بیرونی انعکاسی اولیه در حالت تخمین ضرایب استاندارد (منبع: مطالعات نگارندگان، ۱۴۰۲)

آزمون‌های روایی مدل (روایی سازه)

روایی سازه شامل روایی همگرا (شاخص‌های هر متغیر با یکدیگر هم‌گرایی داشته باشند) و در روایی اگر شاخص‌های اندازه‌گیری کننده هر متغیر از شاخص متغیرهای دیگر متمایز و قابل افتراق باشند، آزمون واگرا شامل: $AVE > 0.5$ -1 و $CR > AVE$ -2 می‌باشد این آزمون‌ها شامل AVE, CR می‌باشد.

که در صورتی که شرایط: $AVE > 0.5$ -1 و $CR > AVE$ -2 را داشته باشد روایی همگرا مورد تأیید است. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول‌ها نتیجه حاصل می‌شود که در کلیه مؤلفه‌های موردنظر $AVE > 0.5$ و $CR > AVE$ می‌باشد؛ بنابراین دو شرط لازم در خصوص روایی در مدل به‌دست‌آمده صادق است و لذا مدل دارای روایی همگرا می‌باشد.

جدول ۷. نتایج آزمون آلفای کرونباخ

	Composite Reliability	Average Variance Extracted (AVE)
عوامل فرهنگی	۰/۷۶۸	۰/۷۱۵
عوامل اجتماعی	۰/۷۱۳	۰/۷۱۸

(منبع: مطالعات نگارندگان، ۱۴۰۲)

آزمون مدل کلی

آزمون برازش SMRM به‌عنوان اولین آزمون جهت برازش در PLS می‌باشد که در صورتی که بالاتر از ۰,۰۸ قرار بگیرد برازش مدل در حد مطلوبی است.

جدول ۸. آزمون برازش SMRM

Fit Summary		
SMRM	Saturated Model	Estimated Model
	۰/۱۰۹	۰/۱۱۹

(منبع: مطالعات نگارندگان، ۱۴۰۲)

با توجه به نتیجه به‌دست‌آمده در جدول ۰/۱۱۹ که بالاتر از ۰/۰۸ می‌باشد برازش این مدل با استفاده از آزمون SMRM مورد تأیید می‌باشد.

نتیجه‌گیری

شهر در حالت کلی موجودی زنده است که متشکل از نظام‌ها و شبکه‌های منسجم و گاه گسسته‌ای از فضاهای به‌هم‌پیوسته است که کیفیات بصری متنوعی را عرضه می‌کند. این فضاهای مرتبط در چنین ترکیبی، در یک توالی بصری ادراک می‌گردد. این ادراکات در مجموع به‌گونه‌ای مناظر متمادی از یک مجموعه در ذهن ناظر نقش می‌بندد و ارزش‌های منظر شهری را در ابعادی دینامیکی تنوع می‌بخشد.

امروزه در جهان توسعه‌یافته شهرها به‌صورت شرکت‌های رقیب عمل می‌کنند که تلاش دارند سهم بیشتری از بازار سرمایه، استعدادهای برجسته و توجه جهانی را به خود اختصاص دهند؛ بدین ترتیب برای تدارک منظرهای شهری خوب و برجسته با یکدیگر رقابت می‌کنند. در طراحی مبلمان شهری محدوده مورد مطالعه به فاکتورهای ظاهری کمتر توجه شده است. عناصر و تجهیزات شهری در محدوده مورد مطالعه به‌صورت اتفاقی و بدون در نظر گرفتن استانداردها از جنبه‌های مختلف از جمله، ارگونومی، هماهنگی با محیط و ... انتخاب گردیده‌اند.

عناصر مبلمان شهری با کاربری‌های مستقر در محدوده تناسب لازم را ندارند. بیشتر عناصر مبلمان شهری جهت رفع نیازهای استفاده‌کنندگان با کمبودهایی مواجه هستند. در مکان‌یابی و نصب المان‌های شهری به رعایت استانداردها کمتر توجه شده است. در محدوده مورد مطالعه مواردی مشاهده می‌گردد که عناصر مبلمان شهری فاقد کارایی لازم برای شهروندان می‌باشند. نظارت بر طراحی، ساخت و مکان‌یابی عناصر شهری توسط مسئولین شهری بسیار ضعیف بوده است.

منابع

۱. ابراهیمی، مهدی. (۱۴۰۲). تأملی بر طراحی مبلمان شهری مطالعه موردی: بررسی نیمکت‌های نصب‌شده در پیاده‌روهای شهر سبزوار، مجله معماری شناسی، شماره ۲۷: ۴۰-۵۳.
۲. اینانلو، سید محمد سلمان. (۱۴۰۰). تأثیر المان‌ها، مبلمان و طراحی شهری بر دیدگاه شهروندان نسبت به محیط شهری، پژوهش‌های نوین علوم جغرافیایی، معماری و شهرسازی، زمستان ۱۴۰۰، سال چهارم، شماره ۳۵: ۲۵-۳۶.
۳. پاکزاد، جهان‌شاه. (۱۳۸۴). راهنمای طراحی فضاهای شهری در ایران، انتشارات شرکت طرح و نشر پیام سیما، تهران.
۴. توکلان، علی، ارجمندی فر، سمیرا. (۱۴۰۱). نقش مبلمان شهری در انتخاب مقصد گردشگری (مطالعه موردی: شهرستان طالقان)، دوره ۳، شماره ۳، شماره پیاپی ۹، آذر ۱۴۰۱: ۱-۱۹۰.

۵. تیموریان، کتایون، زیویار، پروانه. (۱۳۹۲). بررسی و مطالعه رضایتمندی از استانداردهای مبلمان شهری (مورد: ناحیه ۲ منطقه ۲ شهر تهران)، فصلنامه انجمن جغرافیایی ایران، سال یازدهم، شماره ۳۷، تابستان ۱۳۹۲: ۲۸۹-۳۰۴.
۶. سایت شهرداری تهران به نشانی: <https://www.tehran.ir/region2> تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۱۱/۲۶.
۷. ذکاوت، کامران، دهقان، یاسمن سادات. (۱۳۹۵). مدل مدیریت خلق مکان و مؤلفه‌های سازنده کیفیت در عرصه عمومی، نشریه آرمان شهر، شماره ۱۷.
۸. زرشنانی اصل، طرلان. (۱۴۰۱). ارزیابی عملکرد مبلمان شهری در بهبود کیفیت گرافیک محیطی (مورد مطالعه: محله صادقیه تهران)، مجله سیاست‌گذاری شهری و منطقه‌ای، تابستان ۱۴۰۱، دوره یکم، شماره ۳۸:۲ تا ۵۱.
۹. قربانی، یاسمن، صفری، حسین. (۱۳۹۹). تأثیر مبلمان شهری بر سرزندگی شهروندان (نمونه موردی: بلوار بندرانزلی)، مجله معماری شناسی، زمستان ۱۳۹۹، شماره ۱۷: ۱۷۶-۱۸۳.
۱۰. قنواتی، سپیده رئیسی، موغلی، مرضیه، عقیقی، محمدابراهیم. (۱۴۰۲). بررسی نقش مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت محیط شهری (نمونه موردی: شهر بندرعباس)، نشریه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، دوره ۲۳، شماره ۱۶۷: ۷۱-۱۸۲.
۱۱. کلینی ممقانی، ناصر، فرهودی، مرتضی. (۱۳۹۷). اصول فراگیر طراحی: رهنمودهایی مبتنی بر مثال در طراحی مبلمان شهری، انتشارات سازمان زیباسازی شهر تهران، چاپ اول.
۱۲. مرتضایی، سید رضا، اصل فلاح، مهدی. (۱۳۹۲). بنیان‌های طراحی در زیباسازی شهری، انتشارات سازمان زیباسازی شهر تهران، چاپ اول.
13. Arthur, L.M. Daniel, T.C. & Boster, R.S. (2010), Scenic assessment: An overview. Landscape Planning, 4.
14. Bulut, Yahya & Omer Atabeyogh. (2007). Urban Furniture in Historical Urban Structure & Usage Culture: Erzurum City Case", Landscape Architecture Department, Agricultural Faculty, Ataturk University, Erzurum, Turkey.
15. Chesher, C., Hanchard, M., Humphry, J., Merrington, P., Gangneux, J., Joss, S., & Wessels, B. (2023). Discovering smart: Early encounters and negotiations with smart street furniture in London and Glasgow. Digital Geography and Society, 4, 100055.
16. Li, H. (2017). Design of multimedia teaching platform for Chinese folk art performance based on virtual reality technology. International Journal of Emerging Technologies in Learning (Online), 12(9), 28.
17. Sakib, M. N., Kabir, G., & Ali, S. M. (2024). A life cycle analysis approach to evaluate sustainable strategies in the furniture manufacturing industry. Science of the Total Environment, 907, 167611.
18. Zou, W., Li, Z., & Sun, D. (2022). The teaching content of Shanghai style furniture design for Chinese art design speciality. Heliyon, 8(11).
19. Zou, H., Liu, M., Luan, Y., Xie, Q., Cheng, Z., Zhao, G., ... & Yu, L. (2017). Pattern of novel object exploration in cynomolgus monkey *Macaca fascicularis*. Journal of Medical Primatology, 46(2):19-24.
20. Zheng, S., Wang, L., Liu, Y., & Zhang, R. (2015). A simulated annealing algorithm for university course timetabling considering travelling distances. International Journal of Computing Science and Mathematics, 6(2): 139-151.